

OKTOBER 2023

BEHOV FOR EN KOORDINERET INDSATS TIL AT SIKRE LIGEBEHANDLING AF GRØNLÆNDERE I DANMARK

Der er behov for at styrke indsatsen for ligebehandling af grønlandere i Danmark. Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at regeringen udarbejder en handlingsplan til at sikre ligebehandling af grønlandere i Danmark og beskyttelsen af dem som oprindeligt folk. Endvidere bør regeringen oprette en statslig enhed, som kan sikre koordineringen af statens indsats for grønlandere i Danmark.

Der bor omkring 17.000 grønlandere i Danmark. Undersøgelser dokumenterer, at grønlandere i Danmark oplever ulige muligheder i adgangen til både uddannelse, sundhed og beskæftigelse.

DANMARKS SÆRLIGE FORPLIGTELSER OVER FOR OPRINDELIGE FOLK

ILO's konvention nr. 169 vedrørende oprindelige folk og stammefolk i selvstændige stater:

- Konventionen stiller krav om, at det grønlandske folks sociale, kulturelle, religiøse værdier og skikke skal anerkendes og beskyttes.
- Myndighederne skal afbøde vanskeligheder relateret til nye leve- og arbejdsvilkår for grønlandere i Danmark. Det indebærer fx, at myndighederne har en pligt til at yde støtte for at imødekomme sproglige og kulturelle barrierer, som grønlandere i Danmark står overfor i mødet med dansk kultur.
- staten skal sikre en koordineret og systematisk indsats for at beskytte det grønlandske folks rettigheder og sikre inddragelse af grønlandere, når der fx vedtages administrative beslutninger eller lovgivning, som vedrører dem.

Mange grønlandere i Danmark oplever desuden at blive mødt med negative fordomme og diskrimination.ⁱ

Danmark har flere gange fået kritik for manglende ligebehandling af herboende grønlandere. FN's specialrapportør for oprindelige folks rettigheder, Francisco Cali-Tzay, besøgte i februar 2023 Danmark, hvor han [kritiserede](#) Danmark for diskrimination af herboende grønlandere. Han opfordrede til, at Danmark laver en koordineret indsats til fremme af lige muligheder for grønlandere i Danmark.

Også [Eksperterkomiteen under Europarådets Rammekonvention vedrørende minoriteter](#) har i 2019 opfordret Danmark til at udvikle en strategi for at sikre lige muligheder og inddragelse af grønlandere i Danmark.

Danmark har både internationalt, nationalt og på EU-plan forpligtet sig til at modarbejde diskrimination. Dette gælder også med hensyn til grønlandere i Danmark. Desuden har Danmark en særlig forpligtelse til at beskytte grønlandere i Danmark som et oprindeligt folk. Denne forpligtelse indebærer blandt andet, at Danmark skal have en koordineret og systematisk indsats

for at beskytte oprindelige folks rettigheder og for at beskytte dem imod diskrimination.

HANDLINGSPLAN SKAL SIKRE LIGEBEHANDLING

Der eksisterer i dag ingen overordnet handlingsplan for grønlandere i Danmark. I stedet har regeringen valgt at arbejde med mere "afgrænsede" planer for politikområder som socialområdet, uddannelse eller beskæftigelse.

De lande, Danmark normalt sammenlignes med, har eller arbejder på at få en national handlingsplan for oprindelige folk i de pågældende lande, for eksempel Sverige, Norge, Finland.

Institut for Menneskerettigheder vurderer, at der er behov for en handlingsplan til at sikre en strategisk og langsigtet politisk indsats for ligebehandling af grønlandere i Danmark.

Handlingsplanen bør udarbejdes i samarbejde med grønlandere i Danmark og indeholde konkrete måltal for ligebehandling af grønlandere, ligesom den bør sikre, at herboende grønlandere kan bevare deres kultur, sprog og identitet i overensstemmelse med ILO Konvention 169 om oprindelige folk.

ⁱ Lise Togeby (2002) Aarhus universitetsforlag: Grønlandere i Danmark – en overset minoritet

Institut for Menneskerettigheder (2015): Ligebehandling af grønlandere i Danmark

BEHOV FOR EN KOORDINERENDE STATSLIG ENHED

Realiseringen af en handlingsplan forudsætter en koordinerende statslig enhed, **der gennem aktiv inddragelse af herboende grønlandere** kan sikre koordineringen af statens indsats for ligebehandling af grønlandere i Danmark.

En koordinerende statslig enhed kan bidrage til at sikre viden om grønlanderes kultur, sprog og identitet på tværs af forvaltningsområder. Den viden er afgørende for, at grønlandere bliver sikret ligebehandling i mødet med danske myndigheder.

Norge har etableret en afdeling under det norske indenrigsministerium, der beskæftiger sig med at realisere målene for oprindelige folks og nationale minoriteters rettigheder. Desuden står afdelingen for kontakten mellem den norske regering og de relevante civilsamfundsorganisationer.ⁱⁱ

ANBEFALINGER

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at:

- regeringen udarbejder en handlingsplan til at sikre ligebehandling af grønlandere i Danmark og grønlanderes rettigheder som oprindeligt folk.
- regeringen opretter en statslig enhed, som kan sikre koordinering af statens indsats for ligebehandling af grønlandere i Danmark.

Institut for Menneskerettigheder (2023): Grønlandske studerende i Danmark.

ⁱⁱ Norges regering: [Department of Indigenous and National Minority Affairs](#)